

Engin Erkiner: Mnnerforschung adı verilen ve “erkek araştırmaları” olarak çevrilebilecek disiplinler arası bu dal görece yeni sayılır. Başlangıçta, daha eski bir tarihe sahip olan feminizmin konulara yaklaşım tarzını benimseyen bu dal, daha sonra bağımsızlaşır. Her durumda erkek araştırmalarının ortaya çıkmasında feminizmin önemli etkisi vardır. Feminizmi ğrenen erkekler, toplumda “kadınlık durumu”nun yanı sıra “erkeklik durumu”nun da var olduğunu görürler. “Kadın doğulmaz, kadın olunur”un öteki cinsteki karşılığı “erkek doğulmaz, erkek olunur”dur. Erkeklerin kendi cinslerini feminizm üzerinden değil de doğrudan düşünmeye başlamaları geç ve g olmuştur, ama sonunda olabilmіřtir.

Erkek araştırmalarının amacı, erkeklik durumunun oluşmasının farklı toplumlar ve dönemlerdeki mekanizmalarını açıklamak, kendini oluşturan süreci anlamak ve buradan hareketle de özgürleşmenin yollarını aramaktır. Simone de Beavouir’in Mandarinler’de söylediği gibi, “bu dünyada erkek olmak da hiç kolay değil”dir.

Erkek araştırmalarındaki önemli sorulardan birisini “hangi erkeklik” oluşturuyor. Farklı sınıfların erkeklikleri farklı olduğu gibi hem bunların arasında hem de aynı sınıfın erkekleri arasında bazen şiddetli denilebilecek çatışmalar oluyor.

Erkeğin de kadınlar gibi yaşadığı evreler var: erkek ocuk, ge erkek, baba olarak erkek gibi...

Erkekliğin oluşumu ve toplumda oynadığı rol üretim tarzındaki gelişmelerle birlikte değişiyor. 1960’lı yıllarda Almanya’da Alexander Mitscherlich’in “Babasız Toplum” (Die vaterlose Gesellschaft) kitabı, babanın toplumsal rolünün azalmasına işaret eden ilk yapıtlardan bir tanesidir. Oturulan yer ile çalışılan yer arasındaki uzaklığın büyümesi sonucu babanın çocuğun hayatındaki önemi azalır. Baba artık daha az evde bulunabilmektedir. Çok sayıda çocuğun ilk ideali olan “baba gibi olmak” yerini giderek başka ideallere bırakır. Bu durum, ailenin çocuğun sosyalizasyonundaki öneminin azalması ve ailenin yerini yuva ve okul gibi kurumların almaya başlaması anlamına da gelmektedir. Televizyonla birlikte çocuğun sosyalizasyonunda medyanın önemi de artmıştır.

“Babasız toplum”, kültürel değerlerde tek tipleşmenin yoğunlaştığı, işçi sınıfı kültürünün hızla erozyona uğradığı bir toplum anlamına da gelir.

Kapitalist gelişmenin ailenin etkisini zayıflatması, erkeğin en önemli “egemenlik alanı”nın da zayıflaması anlamına geliyor.

ERKEğİN DEğİşMESİ

Erkek araştırmalarının en önemli yanı, erkekleşmenin oluşum sürecini açığa çıkartarak, erkeğin değişiminin teorik zeminini hazırlamaktır. Teorik zeminin hazırlanması, bunun pratiğe uygulanabileceği anlamına gelmez, sadece uygulamanın olanakları artar.

Her alana hakim olmak, her alanda “stn olmak” isteyen klasik erkek tipinin bunun için ne kadar büyük bir bedel ödemek zorunda olduğu, erkek egemenliğinin arttığı toplumlarda bu cinsin ortalama yaşam sresinin görece olarak azalmasıyla bile belli oluyor. Kadın ve erkeğin “daha eşit” olduğu ülkelerde ise iki cinsin ortalama yaşam süresi arasındaki fark azalıyor.

Günümüz kapitalist toplumunu tanımlayan terimlerden bir tanesi, İngilizce ve Almanca kelimelerin birleştirilmesiyle oluşturulan “burn out Gesellschaft”tır. İyice yorgun düşmüş, tükenmiş toplum... Sürekli koşuşturma, stres, keskinleşen ve her alana yayılan insanlar arası rekabet erkekleri daha ağır etkiliyor. Her şeyi yapmak ya da denetlemek, her şeyden sorumlu olmak, kendini sürekli ispat etmek zorunda bulunmak (“stn cins” olmanın öteki yüzü de böyledir) bu cinsin insan kalitesi olarak hızlı gerilemesini de birlikte getiriyor.

Feminizm kadınların en azından bir bölümünün gelişmesini ve daha fazla özgürleşmesini sağladı. Bu için bir tarafıdır. Feminizm, erkeklerin bir bölümünün gelişmesine de katkı yaptı.

Feminizm olmasaydı, erkek araştırmaları belki de olmayacaktı.